

**Nr 460.**

*Kungl. Maj:ts nådiga skrivelse till riksdagen angående uppskov med behandlingen av ett från sistlidna riksdag vilande förslag till ändrad lydelse av §§ 103 och 108 regeringsformen samt § 13, § 14 mom. 2, § 15 mom. 1 och 4, § 17 mom. 1 och 2, § 21, § 69 och § 70 riksdagsordningen, så ock till övergångsstadganden i regeringsformen och riksdagsordningen; given Stockholms slott den 20 juni 1918.*

Sedan 1917 års riksdag såsom vilande till framtida behandling i grundlagsenlig ordning antagit ett inom riksdagen väckt förslag till ändrad lydelse av §§ 103 och 108 regeringsformen samt § 13, § 14 mom. 2, § 15 mom. 1 och 4, § 17 mom. 1 och 2, § 21, § 69 och § 70 riksdagsordningen, så ock till övergångsstadganden i regeringsformen och riksdagsordningen, har riksdagen i skrivelse den 19 juni 1918 anmält, att riksdagen av skäl, som i skrivelsen angivits, för sin del beslutat att till nästkommande lagtima riksdag uppskjuta behandlingen av omförmälda förslag.

Jämlikt § 64 riksdagsordningen har Kungl. Maj:t lämnat sitt samtycke till riksdagens ifrågavarande beslut.

Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

**GUSTAF.**

*Eliel Löfgren.*

*Utdrag ur protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför  
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott tors-  
dagen den 20 juni 1918.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,  
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,  
Statsråden PETERSSON,  
SCHOTTE,  
PETRÉN,  
NILSON,  
LÖFGREN,  
RYDÉN,  
THORSSON.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Löfgren anförde:

I anledning av väckt motion har 1917 år riksdag såsom vilande till framtida behandling i grundlagsenlig ordning antagit förslag till ändrad lydelse av §§ 103 och 108 regeringsformen samt § 13, § 14 mom. 2, § 15 mom. 1 och 4, § 17 mom. 1 och 2, § 21, § 69 och § 70 riksdagsordningen, så ock till övergångsstadganden i regeringsformen och riksdagsordningen. Förslaget avser, att valperioden i fråga om val till riksdagens andra kammare skall utsträckas från nuvarande tre till fyra år.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 19 juni 1918 har riksdagen anført följande: Ifrågavarande grundlagsförslag antogs år 1917 i samband med avlåtande av skrivelse nr 308 till Kungl. Maj:t med anhållan, det täcktes Kungl. Maj:t låta för 1918 års riksdag framlägga förslag till sådana ändringar i gällande kommunalförfattningar, att val till landstingsmän och stadsfullmäktige samt eventuellt även andra kommunala val i högre grad än

nu vore fallet sammanfördes till en och samma tidpunkt. Med avseende å sammanhanget mellan de båda frågorna uttalade konstitutionsutskottet i utlåtande nr 23: »Därvid förutsätter utskottet, att de grundlagsläsändringar, vilka i detta syfte föreslås, icke bliva slutgiltigt antagna, förrän frågan om en omläggning av de kommunala valen i överensstämmelse med den av utskottet i dess utlåtande nr 24 föreslagna skrivelsen till Kungl. Maj:t kommit under riksdagens prövning. Utskottet förväntar, att detta skall kunna ske redan vid 1918 års riksdag.» I anledning av nyss omförmälda, år 1917 avlätna skrivelse har Kungl. Maj:t till innevarande års riksdag avlåtit proposition med förslag till ändringar i kommunalförfattningarna i syfte, att den successiva förnyelsen av landsting samt stads- och kommunalfullmäktige skall upphöra. Riksdagen har numera, med avslag å denna proposition, beslutat att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes föranstalta om utredning av frågan om införande av en för hela landet gemensam valdag på hösten, alternerande för valen till andra kammaren och landstingsmannavalen, vilken utredning borde omfatta jämväl frågan om lämpligheten av den gemensamma valdagens fastställande till en arbetsfri söckendag, samt till nästa riksdag framlägga det förslag, vartill utredningen kunde föranleda. Med hänsyn till berörda sammanhang mellan å ena sidan grundlagsförslaget och å andra sidan frågan om ändrad ordning för vissa kommunala val, har riksdagen nu för sin del beslutat att till nästkommande lagtima riksdag uppskjuta behandlingen av ifrågavarande förslag.

Med anledning av vad sålunda förekommit, får jag hemställa, att Kungl. Maj:t täcktes, jämlikt § 64 riksdagsordningen, lämna sitt samtycke till riksdagens ifrågavarande beslut.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen förordna, att till riksdagen skulle avlåtas skrivelse i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:  
*Henry Lindberg.*

---